

Marts 2026

Klyngearbejdet i Psykiatri: Resultater fra spørgeskemaundersøgelse blandt speciallæger

Baggrund og formål

Klyngearbejde og kvalitetsudvikling er centrale elementer i speciallægepraksis, især i lyset af sundhedsreformen, hvor der er øget fokus på dokumentation af høj kvalitet og patientsikkerhed. Ambitionerne er høje, og kvalitetsarbejdet er derfor også en vigtig del af overenskomstaftalen.

Det centrale mål med klyngearbejdet er, at alle klyngemedlemmer får konkrete værktøjer og inspiration med hjem, som kan omsættes til forbedringer i det daglige arbejde – i sidste ende til gavn for patienterne.

I september 2025 gennemførte eKVIS en spørgeskemaundersøgelse blandt praktiserende speciallæger for at få indblik i deres erfaringer med klyngearbejde. Undersøgelsen havde fokus på, hvordan klyngemøder opleves i forhold til indhold, facilitering, stemning og udbytte.

Dette faktaark præsenterer udvalgte resultater fra undersøgelsen blandt de praktiserende psykiatere. Specialet er organiseret i 12 klynger: Psyk – Hovedstad – Hillerød
Psyk – Hovedstad – Ballerup (15 medlemmer), Psyk – Hovedstad – Kbh (15 medlemmer), Psyk – Hovedstad – Amager (18 medlemmer), Psyk – Hovedstad – Glostrup (12 medlemmer), Psyk – Sjælland – Øst (13 medlemmer), Psyk – Sjælland – Sydvest (11 medlemmer), Psyk – Syd – Østlig (13 medlemmer), Psyk – Syd – Vestlig (12 medlemmer), Psyk – Midt – Øvrige (13 medlemmer), Psyk – Midt – Århus/Djurs (13 medlemmer) og Psyk – Nord (9 medlemmer).

Deltagelse og engagement i klyngemøder

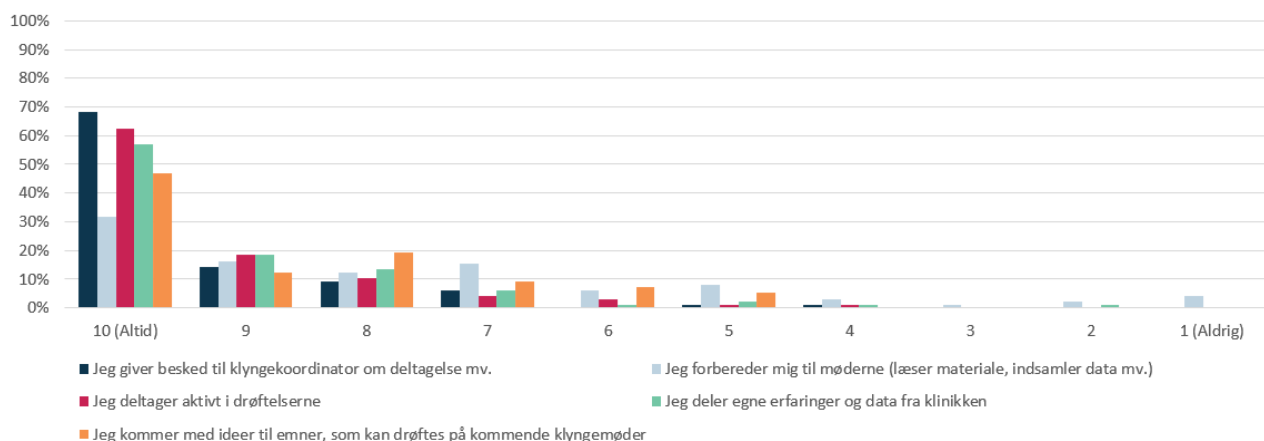
Inden for specialet Psykiatri har 100 ud af 151 besvaret spørgeskemaet, hvilket svarer til en svarprocent på 66,2 pct.

Der er en høj mødedeltagelse blandt respondenterne, og de fleste har deltaget i alle eller de fleste møder siden klyngernes opstart.

Respondenterne vurderer eget engagement i klyngearbejdet som højt. Deltagerne er generelt meget aktive på møderne, hvor de deler egne erfaringer og bidrager med forslag til emner, der kan tages op på kommende klyngemøder.

Grafisk visning af engagementet i klyngearbejdet ses på næste side.

Hvordan vurderer du dit engagement i klyngearbejdet ud fra følgende udsagn?

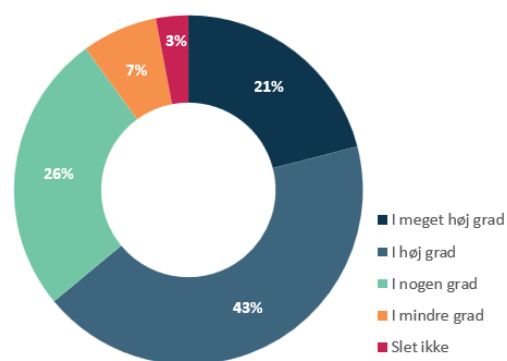

Klyngernes betydning for kvalitetsarbejdet

64 pct. af respondenterne vurderer, at klyngearbejdet i høj eller meget høj grad understøtter kvalitetsarbejdet i speciallægepraksis, men med store variationer mellem klyngerne fra 36 til 90 pct. Landsgennemsnittet ligger på tværs af alle specialer på 65,7 pct.

26 pct. af respondenterne i psykiatri vurderer, at klyngearbejdet i nogen grad kan understøtte kvalitetsarbejdet.

I hvor høj grad vurderer du, at klyngearbejdet kan understøtte kvalitetsarbejdet i speciallægepraksis?

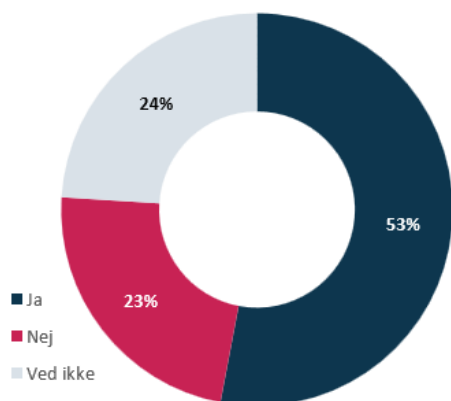
Matcher klyngemøderne deltageres forventninger?

Undersøgelsen viser, at klyngemødernes indhold overordnet set matcher medlemmernes forventninger. Der er en rimelig god overensstemmelse mellem det, deltagerne prioriterer, og det, der faktisk bliver realiseret på møderne. Der er en mindre gruppe, der svarer, at der sjældent eller aldrig er en fælles motivation for kvalitetsarbejdet, herunder fravær og et ikke altid nærværende tillidsfuldt rum.

Brug af data og erfaringsudveksling i praksis

Der er et ønske blandt psykiaterne om at inddrage mere data i klyngearbejdet, men erfaringerne er begrænsede, især på grund af manglende adgang til relevante data og klyngepakker. eKVIS arbejder på at udvikle og udbrede klyngepakker til alle specialer, så data kan bruges mere aktivt i kvalitetsarbejdet. Det kan blandt andet være data fra relevante kliniske databaser.

Har du på baggrund af et klyngemøde indført forbedringer i din klinik?

Konkrete forbedringer i klinikken efter klyngemøder

53 pct. af respondenterne har som følge af klyngemøderne indført konkrete forbedringer i deres klinik, hvilket ligger over landsgennemsnittet på tværs af alle specialer på 48 pct. Blandt de typiske forbedringer nævnes justeringer af faglig praksis, fx bedre dokumentation og brug af elektroniske værktøjer, justering og optimering af udredning og diagnostik; herunder strukturerede autisme- og ADHD-udredninger samt flere tests. Derudover nævnes bedre kommunikation med almen praksis.

Fremtidige fokusområder for klyngearbejdet

Data viser, at der er mange elementer på klyngemøderne, der ifølge deltagerne har stor betydning for motivationen til at lave forbedringer i egen klinik. Det er særligt erfaringsudveksling med kolleger, gennemgang og drøftelse af nye kliniske retningslinjer samt faglige oplæg fra eksterne oplægsholdere, der scorer højest, og som der med fordel kan være omdrejningspunktet for klyngemøderne. Yderligere fremhæves relevante og velafgrænsede patientcases som en god indgang til faglige drøftelser.

En opsummering af kommentarerne viser, at der lægges vægt på, at møderne er fagligt relevante, praksisnære og gerne understøttet af case eller data.

Flere pointerer, at klyngemødernes værdi afhænger af, at deltagerne er engagerede og aktive, og der på møderne er en tryk og åben tone præget af tillid og respekt.

Gode råd til planlægning og gennemførelse af klyngemøder

1. Konkret, klinisk faglighed – gør møderne praksisnære og relevante

- Data: Aftal evt. at medbringe egne kvalitetsdata til faglige drøftelser.
- Kliniske retningslinjer inden for emnet kan være et godt afsæt ind i simple medbragte datatræk.
- Involvering: Skab muligheder for alle deltagere til aktivt at bidrage med deres erfaringer, data og forslag. Dette kan være gennem diskussioner, workshops eller små grupper, hvor ordentlighed og respekt rammesættes.

2. Deltagelse og engagement

- Skab rum for åben kommunikation og ligeværdig deltagelse.
- Italesæt og tag fælles ansvar for at skabe en god stemning og tryk og dermed en kultur præget af åbenhed og respekt

3. Opfølgning på gennemgåede emner

- Genbesøg regelmæssigt opsamlings, fx data fra tidligere klyngemøder for at holde motivation og relevans høj.